

Uchwała Nr 139
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 15 listopada 2018 roku

w sprawie zmian w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe” w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie	Inwestycje w środki trwałe
Poddziałanie	4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych
Typ operacji	Modernizacja gospodarstw rolnych
Strona	198-201

Rodzaj zmiany:

1) Zmiany w części: 8.2.4.2. Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe

Tabela 8.2.4.2. „Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

1) Modernizacja gospodarstw rolnych – (...)Wszystkie realizowane operacje będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego w wyniku jego restrukturyzacji. Z działania mogą korzystać pojedyncze gospodarstwa rolne spełniające wyznaczone kryteria wielkości ekonomicznej lub grupy gospodarstw realizujące wspólne operacje. (...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

1) Modernizacja gospodarstw rolnych – (...)Wszystkie realizowane operacje będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego, **w tym** w wyniku jego restrukturyzacji. Z działania mogą korzystać pojedyncze gospodarstwa rolne spełniające wyznaczone kryteria wielkości ekonomicznej lub grupy gospodarstw realizujące wspólne operacje. **Kryteria wielkości ekonomicznej nie będą stosowane w przypadku wsparcia udzielanego na operacje związane z nawadnianiem.** (...)

2) Zmiany w części: 8.2.4.3.3.1. Opis rodzaju operacji

Tabela 8.2.4.3.3.1. „Opis rodzaju operacji”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

W ramach tego instrumentu wsparcia mogą być realizowane wyłącznie takie rodzaje operacji, które będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa. Poprzez poprawę ogólnych wyników gospodarstwa rolnego rozumie się poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa rolnego w wyniku jego restrukturyzacji.

(...)

Restrukturyzacja musi doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia

wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.

(...)

Inwestycje w nawodnienia będą mogły być wspierane po zatwierdzeniu aktualizacji planów gospodarowania wodami w dorzeczu oraz programu wodno-środowiskowego kraju i zgodnie z warunkami, które zostaną określone w Programie na podstawie art. 46 rozporządzenia EFRROW.

Celem instrumentu wsparcia jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- rozwój produkcji psen,;
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mienego,
- operacje związane z racjonalizacj, technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmian, profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, popraw, jakoici produkcji lub zwiększeniem wartoici dodanej produktu.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

W ramach tego instrumentu wsparcia mog, byc realizowane wylicznie takie rodzaje operacji, ktore beda przyczynialy sie do poprawy ogolnych wynikow gospodarstwa. Poprzez poprawe ogolnych wynikow gospodarstwa rolnego rozumie sie poprawe konkurencyjnosci i zwiększenie rentownosci gospodarstwa rolnego, **w tym** w wyniku jego restrukturyzacji.

(...)

Restrukturyzacja musi doprowadzic do wzrostu wartoici dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), w szczegolnosci w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakoici produkcji lub zwiększenia wartoici dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy. **Wymog ten nie dotyczy wsparcia udzielanego na inwestycje w nawodnienia.**

(...)

Celem instrumentu wsparcia jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- rozwój produkcji psen,;
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mienego,
- operacje związane z racjonalizacj, technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmian, profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, popraw, jakoici produkcji lub zwiększeniem wartoici dodanej produktu,
- **operacje związane z nawadnianiem.**

(...)

3) Zmiany w czesci: 8.2.4.3.3.5. Koszty kwalifikowalne

Tabela 8.2.4.3.3.5. „Koszty kwalifikowalne”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy lub modernizacji budynków lub budowli;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) lub leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) lub budowy elementów infrastruktury technicznej;
- koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;
- koszty zakładania sadów i plantacji krzewów owocowych owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

Inwestycje, których dotyczą ww. koszty, muszą być bezpośrednio związane z działalnością rolniczą, w tym również mogą dotyczyć przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Koszty kwalifikowalne obejmują:

- koszty budowy lub modernizacji budynków lub budowli;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) lub leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn i wyposażenia do wartości rynkowej majątku;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) lub budowy elementów infrastruktury technicznej;
- koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;
- koszty zakładania sadów i plantacji krzewów owocowych owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

Inwestycje, których dotyczą ww. koszty, muszą być bezpośrednio związane z działalnością rolniczą, w tym również mogą dotyczyć **nawadniania, lub** przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

(...)

4) Zmiany w części: 8.2.4.3.3.6. Warunki kwalifikowalności

Tabela 8.2.4.3.3.6. „Warunki kwalifikowalności”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 10 tys. euro i nie jest większa niż 200 tys. euro. Od powyższej zasady przewiduje się wyjątek dla:

a) inwestycji dotyczących rozwoju produkcji psiać; w przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 10 tys. euro i nie jest większa niż 250 tys. euro;

b) inwestycji dotyczących rozwoju produkcji mleka krowiego; W przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 25 krów albo utrzymywane jest minimum 15 krów i w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną osiągnięty zostanie próg co najmniej 25 krów oraz wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy nie jest większa niż 200 tys. euro.

Jeżeli o pomoc na inwestycję dotyczącą rozwoju produkcji mleka krowiego ubiega się młody rolnik, pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 10 tys. euro, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

(...)

W związku z realizacją operacji wartość dodana brutto w gospodarstwie ma wzrosnąć co najmniej o 10 % w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy.

Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia w gospodarstwie uproszczonej rachunkowości od dnia przyznania pomocy.

W przypadku inwestycji, której celem będzie prowadzenie działalności w zakresie produkcji psiać, po zrealizowaniu operacji minimalna liczba loch ma wynosić 50.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość **13 tys. euro** i nie jest większa niż 200 tys. euro. Od powyższej zasady przewiduje się wyjątek dla:

a) inwestycji dotyczących rozwoju produkcji psiat; w przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość **13 tys. euro** i nie jest większa niż 250 tys. euro;

b) inwestycji dotyczących rozwoju produkcji mleka krowiego; w przypadku takich inwestycji pomoc może być przyznana, jeżeli w gospodarstwie jest utrzymywane co najmniej 25 krów albo utrzymywanych jest minimum 15 krów i w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną osiągnięty zostanie próg co najmniej 25 krów oraz wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy nie jest większa niż 200 tys. euro;

Jeżeli o pomoc na inwestycję dotyczącą rozwoju produkcji mleka krowiego ubiega się młody rolnik, pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość **13 tys. euro**, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

c) inwestycji dotyczących operacji związanych z nawadnianiem – nie określa się wielkości ekonomicznej gospodarstwa.

W ramach nawodnień mogą być realizowane inwestycje polegające na wykonaniu ujęć wodnych oraz inne związane np. z rozprowadzeniem wody. Mogą to być inwestycje polegające na tworzeniu nowych lub ulepszaniu istniejących instalacji nawadniających.

Wsparcie inwestycji w nawadnianie jest udzielane, gdy inwestycja jest zgodna z warunkami określonymi w art. 46 rozporządzenia nr 1305/2013, w tym inwestycja jest zgodna z działaniami, które mają znaczenie dla sektora rolnego lub obszarów wiejskich określonymi w odpowiednim programie działań lub w planie gospodarowania wodami w dorzeczu.

Warunkiem przyznania pomocy na inwestycje, dotyczące ulepszenia istniejącej instalacji nawadniającej lub elementów infrastruktury nawadniającej jest wykazanie, że przyniesie ona min. 5 % potencjalnej oszczędności wody, zgodnie z parametrami technicznymi istniejącej instalacji lub infrastruktury.

W ramach inwestycji w nawadnianie jest lub ma być zainstalowany system pomiaru wody, umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji.

Pomoc może być przyznawana jeżeli inwestycja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej inwestycji, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i prawa wodnego.

(...)

W związku z realizacją operacji wartość dodana brutto w gospodarstwie ma wzrosnąć co najmniej o 10 % w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy **(nie dotyczy operacji związanych z nawadnianiem)**.

Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia w gospodarstwie uproszczonej rachunkowości od dnia przyznania pomocy.

W przypadku inwestycji, której celem będzie prowadzenie działalności w zakresie produkcji psiat, po zrealizowaniu operacji minimalna liczba loch ma wynosić 50.

Na poziomie przepisów krajowych mogą być wprowadzone ograniczenia co do zakresu wspieranych inwestycji (kosztów kwalifikowalnych) uwzględniające konieczność eliminowania wzrostu produkcji w niektórych sektorach.

5) Zmiany w części: 8.2.4.3.3.7. Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru

Tabela 8.2.4.3.3.7. „Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Przewiduje się, w szczególności, preferencje w przyznawaniu pomocy dla operacji:

- dotyczących budowy lub modernizacji budynków inwentarskich, lub magazynów paszowych,
- wpływających na zwiększenie uczestnictwa w rynku lub zróżnicowanie produkcji rolnej lub dotyczących produkcji ekologicznej,
- wpływających na cele przekrojowe, w tym:
 - poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
 - redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie.

Przewiduje się możliwość wprowadzenia kryteriów wyboru preferujących wielkość gospodarstwa lub wielkość produkcji w gospodarstwie.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Przewiduje się, w szczególności, preferencje w przyznawaniu pomocy dla operacji:

- dotyczących budowy lub modernizacji budynków inwentarskich, lub magazynów paszowych,
- wpływających na zwiększenie uczestnictwa w rynku lub zróżnicowanie produkcji rolnej lub dotyczących produkcji ekologicznej,
- wpływających na cele przekrojowe, w tym:
 - poprawę efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
 - poprawę efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
 - zwiększenie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
 - redukcję emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie,
- **na obszarach zagrożonych wystąpieniem suszy (dotyczy operacji związanych z nawadnianiem).**

Przewiduje się możliwość wprowadzenia kryteriów wyboru preferujących wielkość gospodarstwa lub wielkość produkcji w gospodarstwie, **lub preferujących operacje realizowane przez rolników, gospodarujących na obszarach, które wskutek nowego wyznaczenia (w tym procesu aktualizacji) obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami nie kwalifikują się już do wsparcia w ramach ONW typ nizinny (ONW z ograniczeniami naturalnymi) oraz ONW typ specyficzny.**

W przypadku operacji związanych z nawadnianiem, możliwe będzie preferowanie operacji dotyczących nowych nawodnień lub operacji, w wyniku realizacji których będzie można uzyskać wyższą potencjalną oszczędność wody.

(...)

6) Zmiany w części: 8.2.4.3.3.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

Tabela 8.2.4.3.3.8. „Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w tym na realizację projektów zbiorowych, w ramach poddziałania, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć:

- 900 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach celu – rozwój produkcji psiać,
- 500 000 zł – w przypadku pozostałych celów, przy czym na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, nie może przekroczyć 200 tys. zł.

Powyższe limity nie łączą się.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł.

(...)

Beneficjent może realizować operacje indywidualnie i zbiorowo z tym, że limit na drugą operację jest zawsze pomniejszony o kwotę pomocy udzielonej na pierwszą operację, niezależnie od tego, która operacja została zrealizowana jako pierwsza.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w tym na realizację projektów zbiorowych, w ramach poddziałania, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć:

- 900 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach celu – rozwój produkcji psiać
- 500 000 zł – w przypadku pozostałych celów

przy czym na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, nie może przekroczyć 200 tys. zł.

Powyższe limity nie łączą się i nie dotyczą operacji związanych z nawadnianiem.

Dodatkowo, maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w ramach poddziałania, w okresie realizacji PROW 2014-2020, na operacje związane z nawadnianiem nie może przekroczyć 100 000 zł.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 50 tys. zł, a w przypadku operacji związanych z nawadnianiem – powyżej 15 tys. zł.

(...)

Beneficjent może realizować operacje indywidualnie i zbiorowo z tym, że limit na drugą operację jest zawsze pomniejszony o kwotę pomocy udzielonej na pierwszą operację,

niezależnie od tego, która operacja została zrealizowana jako pierwsza. **Operacje związane z nawadnianiem realizowane są indywidualnie.**

7) Zmiany w części: 8.2.4.3.3.11. Informacje dotyczące konkretnej operacji

Tabela: Opis ukierunkowania wsparcia dla gospodarstw zgodnie z analizą SWOT przeprowadzoną w odniesieniu do priorytetu, o którym mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Celem „Modernizacji gospodarstw rolnych” jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- rozwój produkcji psiat,
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mięsnego,
- operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu.

Wsparcie skierowane jest do gospodarstw rolnych o wielkość ekonomiczną od 10 tys. euro i nie większą niż 200 tys. euro.

(...)

Jeżeli o pomoc na inwestycję dotyczącą rozwoju produkcji mleka krowiego ubiega się młody rolnik, pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość 10 tys. euro, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Celem „Modernizacji gospodarstw rolnych” jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- rozwój produkcji psiat,
- rozwój produkcji mleka krowiego,
- rozwój produkcji bydła mięsnego,
- operacje związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu,

- **operacje związane z nawadnianiem.**

Wsparcie skierowane jest do gospodarstw rolnych o wielkości ekonomicznej od **13 tys. euro** i nie większej niż 200 tys. euro (**nie dotyczy operacji związanych z nawadnianiem**).

(...)

Jeżeli o pomoc na inwestycję dotyczącą rozwoju produkcji mleka krowiego ubiega się młody rolnik, pomoc może być przyznana nawet jeżeli w gospodarstwie nie są utrzymywane krowy albo utrzymywanych jest mniej niż 15 krów. W takim przypadku wielkość ekonomiczna gospodarstwa uprawnionego do otrzymania pomocy stanowi co najmniej równowartość **13 tys. euro**, a w wyniku realizacji operacji do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną zostanie osiągnięty próg co najmniej 25 krów.

(...)

1. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art 11 lit. b ppkt ii rozporządzenia 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

15.11.2018 r.

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Proponuje się podwyższenie dolnego progu wyjściowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu 13 tys. euro. Należy zauważyć, że gospodarstwa w przedziale: 10 – 13 tys. euro¹, (w tym rolnicy prowadzący małe gospodarstwa wspólnie ubiegający się o pomoc) wykazują bardzo niewielkie zainteresowanie instrumentem wsparcia „Modernizacja gospodarstw rolnych” (na poziomie niespełna 4 % wszystkich zawartych umów w tym instrumencie). Z kolei, w „Restrukturyzacji małych gospodarstw” największa liczba wydanych decyzji w sprawie przyznania pomocy, tj. 34,7 % została zdiagnozowana w przedziale: 9 - 10 tys. euro (SO). Można zatem przyjąć, że w grupie gospodarstw w przedziale: 10 – 13 tys. euro dominują gospodarstwa, które nie osiągnęły w pełni orientacji rynkowej i wymagają restrukturyzacji.

Zmiana ta wynika z konieczności podjęcia działań mających na celu zapobieganie nadmiernemu wzrostowi produkcji w niektórych sektorach, zwłaszcza w sektorze owoców i warzyw. Wobec zakazu przywozu do Federacji Rosyjskiej niektórych produktów rolnych pochodzących z UE, w tym owoców i warzyw, rodzi się zagrożenie, że produkty rolne przekraczające wielkość, która może być zagospodarowana przez dostępne rynki, nie zostaną skonsumowane. W celu uniknięcia takiej sytuacji należy zapobiegać nadmiernemu wzrostowi produkcji.

W Polsce, w ostatnim okresie susze pojawiają się coraz częściej. Stają się one problemem gospodarczym kraju, ponieważ powodują duże straty w plonach i dochodach rolniczych oraz szkody w środowisku przyrodniczym, a także stwarzają uciążliwości i zagrożenia dla ludności. Według danych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa-PIB w Puławach, który prowadzi monitoring suszy rolniczej w Polsce w oparciu o wartości klimatycznego bilansu wodnego oraz w oparciu o kategorie gleb, w 2018 r., średnia wartość Klimatycznego Bilansu Wodnego (KBW) dla kraju, na podstawie którego dokonywana jest ocena stanu zagrożenia suszą była ujemna, wynosiła -108,0 mm. Susza została odnotowana praktycznie na niemal całym terytorium kraju.

¹ Wg stanu na 7 września 2018 r. (bazy Standard Output, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa).

Łącznie w 2018 r. klęską suszy zostało dotkniętych ponad 255 tys. gospodarstw rolnych na gruntach o powierzchni ok. 5 mln ha upraw, w tym na powierzchni ponad 620 tys. ha straty wyniosły co najmniej 70 %.

Możliwości poprawy gospodarki wodnej i zwiększenia zasobów wody dla potrzeb uprawianych roślin powinny być rozwiązywane w kompleksowy sposób. Dlatego konieczne jest umożliwienie realizowania inwestycji w nawodnienia. Nawadnianie upraw jest jedynym skutecznym sposobem ograniczania skutków suszy w rolnictwie. Rozwój nawadniania wymaga rozbudowy infrastruktury do nawodnień.

W tym celu proponuje się zmiany polegające na rozszerzeniu obecnego zakresu wsparcia dla rolników o inwestycje mające na celu zapobieganie skutkom suszy w rolnictwie.

Rozszerzenie zakresu wsparcia wynika z narastających potrzeb w dziedzinie zapobiegania ekstremalnym zjawiskom atmosferycznym, powodującym straty w rolnictwie.

Biorąc pod uwagę, że w Polsce susze występują w różnych regionach kraju z różnym nasileniem, proponuje się w pierwszej kolejności przyznawać pomoc tym podmiotom, które działają na terenie szczególnie narażonym na występowanie suszy.

Komisja Europejska potwierdziła wypełnienie przez Polskę warunku ex-ante „gospodarka wodna”. Jako kryterium spełnienia tego warunku dla Polski przyjęto nową ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo wodne, mającą na celu zapewnienie komplementarności z polityką opłat za wodę, z uwzględnieniem pełnego zwrotu kosztów za usługi wodne oraz aktualizację planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy w Polsce. Aktualizacja planów gospodarowania wodami w dorzeczach została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 18 października 2016 r. w formie rozporządzeń Rady Ministrów, a następnie przesłana do Komisji Europejskiej do oceny.

Planowane do realizacji w ramach tego poddziałania operacje, obejmujące inwestycje w nawodnienia, nie powinny być sprzeczne z wymogami określonymi w art. 46 rozporządzenia nr 1305/2013. Realizację inwestycji będzie poprzedzało uzyskanie niezbędnych decyzji i pozwoleń wymaganych przepisami prawa krajowego, w tym np. pozwolenia wodnoprawnego lub dokonanie zgłoszenia wodnoprawnego.

Do wniosku o wydanie pozwolenia wodnoprawnego dołącza się m.in. operat wodnoprawny, który zawiera m.in.

- przedstawienie celu i zakresu zamierzonego korzystania z wód,
- wyszczególnienie rodzaju urządzeń pomiarowych,
- charakterystykę wód objętych pozwoleniem wodnoprawnym,
- określenie wpływu gospodarki wodnej na wody powierzchniowe oraz podziemne,
- ustalenia wynikające z planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, planu zarządzania ryzykiem powodziowym, planu przeciwdziałania skutkom suszy.

Operat, na podstawie którego wydaje się pozwolenie wodnoprawne na pobór wód, dodatkowo zawiera:

- określenie wielkości poboru wody maksymalnego godzinowego i średniego dobowego,
- opis techniczny urządzeń służących do poboru wody,
- określenie rodzajów urządzeń służących do rejestracji oraz pomiaru poboru wody,
- określenie zakresu i częstotliwości wykonywania wymaganych analiz pobieranej wody.

Pozwolenie wodnoprawne jest udzielane w drodze decyzji przez organy administracji publicznej. Na podstawie informacji zawartych m.in. w tym pozwoleniu będą ustalane opłaty za pobór wody do nawodnień. W ustawie Prawo wodne zostało przewidziane wdrożenie zasady zwrotu kosztów usług wodnych zgodnie z art. 9 ramowej dyrektywy wodnej, co wiąże się z wprowadzeniem opłat za korzystanie z wody.

W świetle przepisów prawa wodnego, w stosunku do urządzeń do poboru wód podziemnych, których eksploatacja będzie dotyczyć poboru wód w celu nawadniania gruntów lub upraw wodami w ilości większej niż średniorocznie 5m³ na dobę albo będzie prowadzona na potrzeby działalności gospodarczej rolnicy będą musieli zaopatrzyć się w urządzenia pomiarowe umożliwiające pomiar ilości pobranych wód oraz ponosić stosowne opłaty.

Ponadto, w określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 71) przypadkach planowana inwestycja będzie oceniana przez właściwe organy administracji publicznej, w trakcie procedury związanej z wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Warunkiem otrzymania pomocy na inwestycje dotyczące ulepszenia istniejących instalacji nawadniających lub elementów infrastruktury nawadniającej będzie wykazanie przez wnioskodawcę potencjalnej oszczędności wody na poziomie minimum 5%. Informacja ta będzie weryfikowana przez podmiot przyznający pomoc przed podjęciem decyzji o dofinansowaniu operacji. Poziom ten został określony dla obszaru całego kraju. Jednocześnie proponuje się, w kryteriach wyboru, przyznawać dodatkowe punkty na operacje, w wyniku realizacji których będzie można uzyskać wyższą potencjalną oszczędność wody. Stosowanie wodooszczędnych technologii i urządzeń nawadniania (w tym np. minizraszania, nawodnień kropłowych) jest wskazane dla oszczędnego zużycia wody. Warto stosować metody dynamicznego sterowania nawodnieniami które pozwalają na precyzyjne określanie terminów prowadzenia nawodnień i potrzebnej ilości wody. Prowadzi to do oszczędnego gospodarowania wodą pobieraną do nawodnień i ograniczania bezużytecznych strat wody, głównie na odpływ powierzchniowy i podziemny, niewykorzystanej przez rośliny.

Biorąc pod uwagę istotę nawodnień, proponuje się, aby w ramach instrumentu wsparcia „Modernizacja gospodarstw rolnych” wyodrębnić obszar dot. operacji w nawadnianie, w ramach którego będą mogły być realizowane inwestycje polegające na wykonaniu ujęć wodnych oraz inne związane np. z rozprowadzeniem wody. Mogą to być inwestycje polegające na tworzeniu nowych lub ulepszaniu istniejących instalacji nawadniających. Rolnik będzie mógł uzyskać pomoc w wysokości maksymalnie 100 tys. zł na tego typu operację (jest to dodatkowy limit środków na beneficjenta i na gospodarstwo w okresie realizacji PROW 2014-2020). Ponadto proponuje się skierować tę pomoc do rolników prowadzących gospodarstwa rolne bez względu na ich wielkość ekonomiczną (powierzchnia gospodarstwa nie może być większa niż 300 ha). Dodatkowo dla tego typu operacji nie będzie mierzony wzrost wartości dodanej brutto w gospodarstwie. Dofinansowane będzie korzystanie z wód w celu prowadzenia działalności rolniczej, co przyczyni się do wzrostu konkurencyjności gospodarstwa, a warunki uzyskania odpowiedniego pozwolenia oraz warunki określone w art. 46 rozporządzenia 1305/2013 w zakresie nawodnień przyczynią się do racjonalnego korzystania z wody.

Proponowane kryterium wyboru, dotyczące obszarów z ograniczeniami naturalnymi ułatwi dostęp do środków PROW 2014-2020 podmiotom, które z dniem 1 stycznia 2019 r. utracą status obszarów z ograniczeniami naturalnymi (ONW) oraz ONW typ specyficzny, w związku ze zmianą w zakresie nowej delimitacji obszarów ONW.

W zakresie kwot i stawek, jakie przysługują beneficjentowi w poszczególnych obszarach wsparcia, wprowadza się zmianę techniczną polegającą na odniesieniu zapisu o limicie 200 tys. zł do maksymalnych limitów określonych dla poszczególnych obszarów wsparcia.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Efektem wprowadzonych zmian będzie umożliwienie realizacji inwestycji związanych z nawadnianiem.

Ponadto zaproponowane zmiany przyczynią się do lepszego ukierunkowania oraz wykorzystanie dostępnych środków jak również zapewnią ułatwienie dostępu do wsparcia dla

podmiotów, które z dniem 1 stycznia 2019 r. utracą status obszarów z ograniczeniami naturalnymi (ONW) oraz ONW typ specyficzny.

5. Wpływ zmiany na wskaźniki:

W związku z tym, że proponowana zmiana nie zakłada zwiększenia poziomu wsparcia wskaźnik produktu „Liczba gospodarstw otrzymujących wsparcie na inwestycje w gospodarstwa rolne” nie ulegnie zmianie. W konsekwencji wskaźnik celu T4 „Procent gospodarstw rolnych otrzymujących wsparcie z programu rozwoju obszarów wiejskich na inwestycje w zakresie restrukturyzacji lub modernizacji (P2A)” również nie ulegnie zmianie. Natomiast proponowane zmiany będą wpływać pośrednio na priorytet 5 Programu i w związku z powyższym będą „flagowane” zgodnie z tabelą 11.3 „Efekty dodatkowe: identyfikacja potencjalnego wpływu działań/poddziałań Programu na inne niż zaprogramowane cele szczegółowe”.

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy

